

specifikace: K řízení o žalobě, kterou se žalobce a), který je právnickou osobou, a žalobce b), který je fyzickou osobou, domáhají, aby byla žalovaným, kteří jsou vydavatelé periodického tisku a internetového zpravodajství, uložena povinnost uveřejnit odpověď v tisku i v internetovém zpravodajství, jsou v prvním stupni věcně příslušné okresní soudy podle § 9 odst. 1 o. s. ř.

§ 9 odst. 1 o. s. ř.

§ 9 odst. 2 písm. i) o. s. ř.

§ 14 odst. 1 zákona č. 46/2000 Sb., tiskový zákon

§ 135 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (OZ)

Ncp 176/2021

USNESENÍ

Vrchní soud v Praze jako soud nadřízený rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Františka Kučery a soudců Mgr. Martina Řezníčka a JUDr. Aleše Šťastného v právní věci

žalobců: **a) PRETOL, s. r. o.**, IČO 25923501
sídlem Radimova 2342/36, 169 00 Praha 6

b) V. J.
zastoupení advokátem JUDr. Janem Nemanským
sídlem Těšnov 1059/1, 110 00 Praha 1

proti
žalovaným: **1.) HROT, s.r.o.**, IČO 07756313
sídlem Seifertova 455/17, 130 00 Praha 3
zastoupená advokátem JUDr. Otakarem Švorčíkem
sídlem Hálkova 1406/2, 120 00 Praha 2

2.) CMI News s.r.o., IČO 07749147
sídlem Sokolovská 979/209, 190 00 Praha 9
zastoupená advokátem JUDr. Jakubem Blažkem
sídlem Na Březince 1232/16, 150 00 Praha 5

o povinnosti uveřejnit odpověď,

vedené u Obvodního soudu pro Prahu 9 pod sp. zn. 7 C 238/2020, o určení věcné příslušnosti,

takto:

K projednání a rozhodnutí věci jsou v prvním stupni věcně příslušné okresní soudy.

Odůvodnění:

1. Žalobci se žalobou podanou u Obvodního soudu pro Prahu 9 (dále i jen „předkládající soud“) dne 22. 9. 2020 domáhají na žalovaných uveřejnění odpovědi podle § 14 odst. 1 zákona č. 46/2000 Sb., tiskový zákon (dále i jen „TiZ“). Žalobu odůvodnili tím, že první žalovaný je vydavatelem týdeníku HROT, který je dostupný rovněž na internetové adrese www.tydenikhrot.cz, a druhý žalovaný je provozovatelem (vydavatelem) internetového média „INFO.CZ“ dostupného na internetové adrese www.info.cz. Dne 30. 7. 2020 první žalovaný uveřejnil v týdeníku HROT č. 12 článek s názvem „Zaplat' nebo táhni“. Tento článek je prodchnut skandalizujícími a nepravdivými skutkovými tvrzeními, difamujícími výroky a nepodloženými skutkovými tvrzeními, které jsou způsobilé zásadním způsobem poškodit čest a dobrou pověst žalobců. Uvedený článek nekriticky převzal druhý žalovaný na svém webu pod názvem „Na D1 zuří ostrý konkurenční boj. Jde o kšefty za desítky miliónů korun.“
2. Předkládající soud předložil věc zdejšímu soudu jako soudu nadřízenému podle § 104a odst. 2, 5 zák. č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále i jen „o. s. ř.“), s námitkou věcné nepřislušnosti předkládajícího soudu, kterou vznesl druhý žalovaný. Druhý žalovaný měl za to, že žalobce a) podal žalobu u věcně nepřislušného soudu. Tvrzený nárok žalobce a) dopadá na ustanovení § 9 odst. 2 písm. i) o. s. ř., podle něhož krajské soudy rozhodují jako soudy prvního stupně ve věcech ochrany názvu a dobré pověsti právnické osoby.
3. Žalobci považovali námitku věcné nepřislušnosti za nepřiléhavou a účelovou, neboť podle komentářové literatury je věcně příslušným k projednání a rozhodnutí sporů podle tiskového zákona okresní soud.
4. První žalovaný se k námitce věcné nepřislušnosti nevyjádřil.
5. Řízení se koná u toho soudu, který je věcně příslušný. Pro určení věcné příslušnosti jsou až do skončení řízení rozhodné okolnosti, které tu jsou v době jeho zahájení (§ 11 odst. 1 o. s. ř.). Věcnou příslušnost zkoumá soud kdykoliv za řízení (§ 104a odst. 1 o. s. ř.).
6. Podle § 9 odst. 1 o. s. ř. jsou k řízení v prvním stupni příslušné okresní soudy, nestanoví-li zákon jinak.
7. Podle § 9 odst. 2 písm. i) o. s. ř. rozhodují krajské soudy jako soudy prvního ve věcech ochrany názvu a pověsti právnické osoby.
8. V projednávané věci se žalobce a) domáhá ochrany dobré pověsti právnické osoby uveřejněním odpovědi podle TiZ, ačkoli v případě uveřejnění článku druhým žalovaným nejde o článek uveřejněný v periodickém tisku, na který TiZ dopadá, nýbrž jde o článek internetového zpravodajství.
9. Ústavní soud v nálezu ze dne 23. 6. 2020, sp. zn. IV ÚS 2257/18 vysvětlil, že TiZ se na internetové zpravodajství nevztahuje (ani na základě extenzivního výkladu), když internet a tisk jsou odlišné z hlediska mediálního práva, ale, za situace, kdy v právním řádu není obsažena obecná úprava mediálního práva včetně problematiky právních vztahů vznikajících v souvislosti se zpravodajstvím v internetu, lze existující prostředky ochrany podle TiZ využít analogicky, zasáhne-li někdo prostřednictvím nějakého (zde internetového) média do (základních) práv jiného (zde právo na ochranu dobré pověsti právnické osoby).
10. Úprava věcné příslušnosti krajských soudů ve věcech ochrany názvu a pověsti právnické osoby se týká případů ochrany názvu a pověsti právnické osoby (kam lze ovšem systematicky ve vztahu k hmotněprávní úpravě této ochrany zahrnout i ochranu soukromí právnické osoby, která ani není ve shora citovaném procesním ustanovení přímo zmíněna) vycházejících z ustanovení § 135 zák. č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále i jen „o. z.“), v podobě zdržovacího a odstraňovacího nároku.

11. Právo na uveřejnění odpovědi podle § 10 odst. 1 TiZ je zvláštním institutem obrany (ochrany) právnické osoby v souvislosti s vydáváním periodického tisku, který je odlišný od úpravy ochrany názvu a pověsti právnické osoby podle § 135 o. z.
12. Lze proto uzavřít, že k řízení o žalobě, kterou se žalobce a), který je právnickou osobou, domáhá, aby byla žalovaným uložena povinnost uveřejnit odpověď v tisku i v internetovém zpravodajství, jsou v prvním stupni věcně příslušné okresní soudy podle § 9 odst. 1 o. s. ř.
13. Tomu napovídá i dřívější úprava věcné příslušnosti do 31. 12. 2013 a její vývoj a změny účinné od 1. 1. 2014 na základě novelizace občanského soudního řádu zákonem č. 293/2013 Sb., kdy z původní věcné příslušnosti krajských soudů byly vypuštěny věci ochrany práv třetích osob podle právních předpisů o hromadných informačních prostředcích (do té doby uvedené v § 9 odst. 2 písm. a) občanského soudního řádu).
14. K tomu také srovnej usnesení zdejšího soudu ze dne 21. 4. 2020, sp. zn. Ncp 183/2020 nebo ze dne 21. 10. 2020, sp. zn. Ncp 674/2020 (veřejnosti přístupná na internetu pod adresou: <https://www.justice.cz/web/vrchni-soud-v-praze/>).
15. Nadřízený soud jen pro úplnost dodává, že ve vztahu mezi žalobcem b) jako fyzickou osobou, která byla podle žalobních tvrzení uvedenými články žalovaných dotčena na cti, není pochyb o věcné příslušnosti předkládajícího soudu podle § 9 odst. 1 o. s. ř., když se ve vztahu mezi těmito účastníky zjevně nejedná o spor (věc), pro který (kterou) by byla založena v prvním stupni věcná příslušnost krajských soudů podle § 9 odst. 2 o. s. ř. nebo podle jiného právního předpisu.
16. Vrchní soud v Praze jako soud nadřízený proto z těchto důvodů rozhodl podle § 104a odst. 2 poslední věta o. s. ř., že k projednání a rozhodnutí této věci jsou v prvním stupni věcně příslušné okresní soudy, a zároveň podle § 104a odst. 6 o. s. ř. rozhodl o postoupení věci Obvodnímu soudu pro Prahu 5 jako soudu věcně příslušnému.
17. Usnesením o věcné příslušnosti jsou účastníci řízení a soudy vázáni (104a odst. 7 o. s. ř.).

Poučení:

Proti tomuto usnesení není odvolání ani dovolání přípustné.

Praha 9. března 2021

JUDr. František Kučera
předseda senátu

